

Chemické metody pre upresnenie radiačnej záťaže spôsobenej inhaláciou členov urán-rádiového rozpadového radu

pátek 10. listopadu 2023 11:05 (15 minut)

Radiační zář z inhalace radionuklidů sorbovaných na aerosólu může být významná jako z pohledu profesionálního ožáření, hlavně na pracovištích s možností zvýšeného ožáření z přírodního zdroje žiření (tzv. NORM pracoviště), tak z hlediska ožáření obyvatelů, konkrétně z radonu. Regulace ožáření ve formě limitů v rámci plánované a existující expoziční situace je popsána ve Vyhlášce č. 422/2016 Sb. Podstata výzkumu je založena na dvou štúdiách.

První štúdia je zaměřena na obyvatelstvo a radiační zář z inhalace radonu v běžných obydlích v rámci České republiky na místech, kde je možná zvýšená objemová aktivita radonu nad referenční úroveň v objektech jako jsou např. byt, nemocnice, mateřská škola, úřad, prostřednictvím stanovení výměny vzduchu pomocí systému organických stopovačů a sorpčních rúrok. Stopovače, které jsou umístěny na různých místech v měřené objektu, obsahují různé druhy perfluoroalkylcykloalkánů, které postupem času vyvíjené a zachytávané na sorpčních rúrkách naplněných vhodným sorbentem. Jedná se o citlivou metodu nenáročnou na aplikaci, která umožňuje přispůsobit dobu expozice obyvatelům objektů. Druhá část pojednává o pronikání inhalovatelných částic s zvýšeným obsahem olova do spodních partií dýchacího traktu (hlavně alveol) a o jejich následné rozpustnosti a přechodu do krevního řečiště. To je dosaženo *in vitro* pokusy v simulacích plicního roztoku s použitím materiálů vyskytujících se na pracovištích NORM (např. elektrárnský popoček, murivo z kotla, troska), které figuruje v procesu stanovení rozpustnosti jako vstupní matrice.

V rámci prezentace budou zveřejněny výsledky stanovení rozpustnosti prvků uránu, olova a polonia prostřednictvím jejich radionuklidů (^{238}U , ^{234}U , ^{210}Pb a ^{210}Po) v simulacích plicního roztoku a jejich začlenění do skupin rozpustnosti podle ICRP 130. Taktéž bude prezentován vývoj metodiky pro stanovení množství stopovacích plynů sorbovaných v sorpčních rúrkách metodou TD-GC jako nedělitelná součást stanovení výměny vzduchu v obytných budovách.

Přihlásit do soutěže

Přihlašuji příspěvek do soutěže o nejlepší přednášku

Hlavní autor: HUPKA, Ivan (Státní ústav radiační ochrany, v. v. i.)

Spoluautoři: KOTÍK, Lukáš (Státní ústav radiační ochrany, v.v.i.); pan JÍLEK, Karel (Státní ústav radiační ochrany, v. v. i.); pan LENK, Jan (Státní ústav radiační ochrany, v. v. i.)

Přednášející: HUPKA, Ivan (Státní ústav radiační ochrany, v. v. i.)

Zařazení sekce: Radon a další přírodní zdroje ionizujícího záření

Tematická klasifikace: Radon a další přírodní zdroje ionizujícího záření